

שְׁכַתוּב (דברים ז) כִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה
לַה' אֱלֹהֶיךָ, (שם יד) וּבָרַךְ בְּתוֹר ה'
אֱלֹהֶיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם וְגו', בְּנִים
אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם, (שם ד) וְאַתֶּם
הַדְּבָקִים בַּה'. וְעַל זֶה (שם כז)
וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ. (שם ז) כִּי
מֵאַהֲבַת ה' אֶתְכֶם. זֶהוּ שְׁכַתוּב
(שיר השירים ה) פִּתְחֵי לִי אַחֲתֵי
רַעֲיָתִי.

מַה כְּתוּב? (שם) קִמְתִּי אֲנִי לְפִתְחֵ
לְדוּדֵי. אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, בְּעוֹד
שְׁהִינּוּ מְזֻמָּנִים לְעֵלוֹת לְאַרְץ
וּלְקַבֵּל מְצוּוֹת הַתּוֹרָה הָאֵלוּ עַל
יְדֵי מֹשֶׁה, מַה כְּתוּב? (שם) וְדוּדֵי
חֲמֵק עָבַר, שְׁכַתוּב (דברים לד) וַיִּמָּת
שֵׁם מֹשֶׁה עָבַד ה'. בְּקִשְׁתִּיהוּ
וְלֹא מִצְאָתִיהוּ, שְׁכַתוּב וְלֹא קָם
נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה.
קִרְאָתוֹ וְלֹא עֲנִי, שְׁלֹא הָיָה דוֹר
כְּדוֹרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שָׁמַע לְקוֹלָם וְעָשָׂה לָהֶם
נִסִּים וּנְחִימִים, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה עַל
יְדֵיו.

רְבִי יִצְחָק אָמַר, קִמְתִּי אֲנִי
לְפִתְחֵ לְדוּדֵי - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּיָמָיו שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁכָּל יָמָיו
לֹא רָצָה שְׁמַלְאָף אוֹ שְׁלִיחַ
לְהִנְהִיג עִמּוֹ, שְׁכַתוּב (שמות לג) אִם
אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים וְגו'. אֲשֶׁרִי
חִלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְסַכֵּם לְרַצוֹנוֹ. וְדוּדֵי חֲמֵק
עָבַר, בְּיָמָיו שֶׁל יְהוֹשֻׁעַ, שְׁכַתוּב
(יהושע ה) לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא ה'.

בֹּא רֵא, מֹשֶׁה הָיָה שׁוֹמֵעַ קוֹל
קְדוֹשׁ שֶׁל הַמְּלָךְ הַעֲלִיּוֹן וְלֹא
נִדְדַעְזַע, וְכָל שָׁכֵן מְלֶאךָ שְׁלֹא
רָצָה (וְלֹא קָבַל). אַחַר שְׁמַת מֹשֶׁה,
מַה כְּתוּב? וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר
צָבָא ה'. וְכַתוּב (שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ
אֶל פְּנֵי אֶרֶצָה. עֵתָה כְּאַתִּי,
בְּיָמָיו שֶׁל מֹשֶׁה רִבָּךְ בְּאַתִּי וְלֹא
קָבַלְנִי. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יָדְעוּ
יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּחוּ שֶׁל מֹשֶׁה. בְּאוֹתוֹ
זְמַן בְּקִשּׁוֹ יִשְׂרָאֵל לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

בְּרַחֲמֵימוֹתָא הָיוּ כָּל מְלוֹי, דְּכְתִיב, (דברים ז) כִּי עִם
קְדוֹשׁ אַתָּה לִי אֱלֹהֶיךָ. וּבָרַךְ בְּחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ
לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם וְגו', (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי
אֱלֹהֵיכֶם, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי. וְעַל דָּא
(דברים כז) וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ. (דברים ז) כִּי
מֵאַהֲבַת יְיָ אֶתְכֶם. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים
ה) פִּתְחֵי לִי אַחֲתֵי רַעֲיָתִי.

מַה כְּתִיב. (שם) קִמְתִּי אֲנִי לְפִתְחֵ לְדוּדֵי, אָמְרוּ
יִשְׂרָאֵל בְּעוֹד דְּהִיוּנָן זְמִינִין לְמִיעַל
לְאַרְעָא, וְלְקַבֵּל אֵינוּן פְּקוּדֵי אוּרִייתָא עַל
יְדוּי דְּמֹשֶׁה. מַה כְּתִיב, (שם) וְדוּדֵי חֲמֵק עָבַר.
דְּכְתִיב, (דברים לד) וַיִּמָּת שֵׁם מֹשֶׁה עָבַד יְיָ.
בְּקִשְׁתִּיהוּ וְלֹא מִצְאָתִיהוּ, דְּכְתִיב וְלֹא קָם
נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה. קִרְאָתוֹ וְלֹא עֲנִי,
דְּלֹא הָוָה דְּרָא כְּדָרָא דְּמֹשֶׁה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שָׁמַע לְקַלְיָהוּן, וְעָבַד לְהוּ נְסִין וְנִימוּסִין,
כְּמָה דְּעָבַד עַל יְדוּי.

רְבִי יִצְחָק אָמַר, קִמְתִּי אֲנִי לְפִתְחֵ לְדוּדֵי, דָּא
קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיוֹמוֹי דְּמֹשֶׁה, דְּכָל
יוֹמוֹי לָא בְּעָא דְּמְלֶאכָא וּשְׁלִיחָא לְדְּבָרָא
עֲמִיָה, דְּכְתִיב, (שמות לג) אִם אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים
וְגו'. זַכָּאָה חוֹלְקִיָה דְּמֹשֶׁה, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא אֶסְתַּכֶּם לְרַעוּתִיָה. וְדוּדֵי חֲמֵק עָבַר,
בְּיוֹמוֹי דְּיהוֹשֻׁעַ, דְּכְתִיב, (יהושע ה) לֹא כִי אֲנִי שָׂר
צָבָא יְיָ.

הָא חֲזִי, מֹשֶׁה הָוָה שָׁמַע קוֹלָא קְדֻשָּׁא
דְּמְלֶאכָא עֲלֵאָה, וְלֹא אֲזַדְעִזַע, וְכָל שָׁכֵן
מְלֶאכָא, דְּלֹא בְּעָא (וְלֹא קָבַל). בְּתַר דְּשָׁכִיב מַה
כְּתִיב. וַיֹּאמֶר לֹא כִי אֲנִי שָׂר צָבָא יְיָ. וְכְתִיב
(שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פְּנֵי אֶרֶצָה. עֵתָה כְּאַתִּי,
בְּיוֹמוֹי דְּמֹשֶׁה רִבָּךְ אֶתִּינָא, וְלֹא קָבַלְנִי. בִּיָּה
שְׁעֵתָא, יָדְעוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּחָא דְּמֹשֶׁה. בְּהָהוּא
זְמַנָּא בְּעוּ יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא